

Agrár-környezetvédelmi Modul

Agrár-környezetvédelem, agrotechnológia

KÖRNYEZETGAZDÁLKODÁSI MÉRNÖKI MSc
TERMÉSZETVÉDELMI MÉRNÖKI MSc

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

LIFE program. 121.lecke

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

LIFE-III

- LIFE - L'Instruments Financiers pour l'Environnement
- Az EU környezetvédelmi programja.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

Life program

- A LIFE elnevezésű közösségi programot az Európai Unió 1992-ben hozta létre azzal a céllal, hogy annak révén a tagországokban (és a későbbiekben a társult országokban) megvalósuló innovatív, demonstratív jellegű környezet- és természetvédelmi projektekhez támogatást nyújtson.
- A LIFE három fő tevékenységi körre kiterjedő horizontális jogi eszközrendszer, amely a környezet- és természetvédelem teljes területén igyekszik kifejteni hatását.
- Prioritásainak meghatározásakor elsősorban az éppen aktuális környezetvédelmi akcióprogramokra támaszkodtak.
- Időtartam: 2000-2006
- Költségvetése: 957 millió euró,
- 2005-2006-ra: 317 millió EUR.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

LIFE-III.

A LIFE-III. program 3 alfejezetre oszlik
(zárójelben az egyes alfejezetekhez tartozó
kötségvetési hányad):

- LIFE-ENVIRONMENT - környezetvédelem (47%)
- LIFE-NATURE - természetvédelem (47%)
- LIFE-THIRD COUNTRIES - harmadik országok
(6%)

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

Támogatott tevékenységek

- **ENVIRONMENT - Környezetvédelem** - Ezen a kategórián belül a LIFE ipari innovációs és demonstratív projekteket támogat a **területhasználat és városi környezet** (1. Land use development), a **vízgazdálkodás és szennyvízkezelés** (2. Water management), a **gazdaság káros hatásainak csökkentése** (3. Impact of economic activities), a **hulladékgazdálkodás** (4. Waste management) és az **integrált termeléspolitika** (5. Integrated product policy) területén.
- **NATURE- Természet megőrzése** - A természetvédelmi LIFE támogatás célja a **vadon élő állatok és növények élőhelyeinek megőrzésére** irányuló projektek támogatása a releváns uniós irányelvek szerint.
- **THIRD COUNTRIES - Harmadik országok** - **technikai segítségnyújtás** adminisztratív környezetvédelmi szervezet létrehozásához, valamint a tartós fejlődést elősegítő **természetvédelmi tevékenységekhez, bemutatók megvalósításához.**

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

Pályázó személye

- A LIFE-III. pályázatok nyitva állnak bármely természetes vagy jogi személy előtt, így magánszemélyektől kezdve a KKV-kon át az egyetemekig, nemzeti parkokig bárki pályázhat.
-
- A nemzeti parkok a LIFE-NATURE-ben jellemzően előnyt élveznek, míg a LIFE-ENVIRONMENT-ben a komplementer konzorciumoknak van nagy esélyük.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

Jogszabályi háttér

- Az Európai Parlament és Tanács
1655/2000/EK (2000.07.17) és
1682/2004/EK (2004.09.15) határozatai

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

BALATON PROJEKT

Integrált döntés-előkészítési rendszer bevezetése a fenntartható turizmus érdekében a Balatoni Régióban – innovatív megoldás a fenntartható turizmus megvalósítására. Elsődleges cél a Balatoni régióban a főként a tömegturizmus által kiváltott környezeti kockázat csökkentése vagy kivédése a döntés-előkészítő rendszer (DSS) segítségével. A projekt során átfogó környezeti-gazdasági- társadalmi állapotfelmérés valósul meg, ezeknek és a turizmus kapcsolatának vizsgálata, illetve mindezek összegzése egy komplex GIS rendszerben.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

BALATON PROJEKT

Egy új, on-line monitoring modell telepítésével pontos információt kapható a szezonális turizmus szélsőségeiből adódó környezeti terhelésről. A modell magában foglal egy turistaszámláló és egy forgalomszámláló rendszert, továbbá egy vízminőség monitoring rendszert. A szimulációs program segítségével következtetések vonhatók le a Balaton Régió egész területére vonatkozóan, valamint modellezhetővé válnak a különböző szélsőséges esetek, haváriák is.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

A program előzményei

Az Európai Unió környezetvédelmi politikája

- A Maastricht-i, majd az Amsterdami Szerződések alapján meghatározó alapelvvé vált, hogy minden szakpolitika kialakításakor figyelembe kell venni a környezeti hatásokat, szempontokat (Római Szerződés 6. cikk).
- Az Unió 2001-ben, Göteborgban fogadta el az Unió "Fenntartható Fejlődés" c. stratégiáját.
- 2001-2010-es időszakra szóló hatodik környezetvédelmi akcióprogram igyekszik újabb lendületet adni a közös környezetvédelmi politikának.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

Hatodik környezetvédelmi akcióprogram

- Klímavédelem (Kiotói Jegyzőkönyv ratifikálása)
- Természetvédelem (biodiverzitás, biológiai egyensúly)
- Környezet és egészség (környezet-biztonság)
- Természeti erőforrások racionális felhasználása (hulladékgazdálkodás)
- EU globális szerepe (nemzetközi együttműködés)
- Társadalmi kooperáció (szemléletformálás, információk)

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

A közös környezetvédelmi politika keretében megvalósuló célokat, programokat az Unió támogatja

- **Strukturális Alapok:** regionális támogatás a térség környezeti állapotának javításával összefüggő projekteknek
- **Kohéziós Alap:** a szegényebb tagállamok környezetvédelmi beruházásai
- **EU6 K+F Keretprogramon** belül: a környezetvédelemmel kapcsolatos kutatási projektek támogatása
- **Európai Beruházási Bank:** környezetvédelmi beruházásokhoz nyújtott hitelek (nagyjából a Bank által finanszírozott projektek 20%-a sorolható ide)

- **LIFE**

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

1.1.2. MEDSPA és ACE

- Az Európai Unió egyik első, környezetvédelmi projekteket finanszírozó pénzügyi alapja a mediterrán térségben végrehajtott vízgazdálkodási, vízszennyezés-megelőzési, hulladék-elhelyezési és biotóp-védelmi programokat támogató MEDSPA volt.
- A MEDSPA keretből fennállásának 5 éve alatt mintegy 200 projektet finanszíroztak összesen 38 millió euró értékben.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

1.1.2. MEDSPA és ACE

A másik jelentős pénzügyi forrás az ACE (Actions by the Commission relating to the Environment) nevű program volt.

- Az 1984-1987 közötti időszakban elsősorban az új, tiszta technológiák kifejlesztését szolgálta, ugyanakkor a környezet állapotának minél pontosabb leírását lehetővé tevő eszközrendszerek kidolgozását és a különösen veszélyeztetett biotópok védelmét támogatta.
- A második szakasz folyamatos átmenettel egészen 1991-ig tartott. Ekkor a program - a fentihez hasonló célok mellett - már bemutató jellegű, elsősorban hulladékgazdálkodási és ún. területmenedzselési projekteket támogatott

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

1.1.2. ACNAT

- A tervezett, a természetes élőhelyek megőrzését és a vadon élő állat- és növényfajok védelmét szolgáló irányelv ('**Habitats**' irányelv) bevezetése érdekében kidolgozták az **ACNAT** (**Actions by the Community for Nature**) programot.
- Az ACNAT azonban rendkívül rövid életűnek bizonyult, miután a fenti irányelv bevezetésével egyidejűleg az Európai Unió megalkotta azt a **horizontális jogi és pénzügyi eszközt**, amely a **természet- és környezetvédelem minden területére hatással van**, vagyis a **LIFE** programot.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

1.1.3. LIFE

- Az első szakasza 1992-1995 között zajlott le ("Ötödik Környezetvédelmi Akcióprogram", valamint a 'Birds' és a 'Habitats' irányelvek prioritásait vették figyelembe), Az első négyéves időszakra előirányzott költségvetés 400 millió euró volt.
- A LIFE-II (1996-1999), Egyszerűsödött a pályázatok beadásának rendje, áttekinthetőbbé váltak a pénzügyi jelentések. A mintegy 450 millió eurós költségvetésből fele-fele arányban fedezték a környezetvédelmi és a természetvédelmi projektek kiadásait.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

1.1.3. LIFE

- A LIFE-III. (2000-2006) programhoz fokozatosan csatlakoztak a társult országok, köztük Magyarország 2001-ben. Ennek eredményeképpen kibővültek a nemzetközi kooperáció lehetőségei, ugyanakkor nőtt a verseny a pályázók és pályázatok között, hiszen a 640 millió eurós keretre immár 30 ország szervezetei, intézményei pályázhatnak. (2003 végén 2006-ig meghosszabbították az eredetileg 2004-ig tartó III. szakaszt, és a pénzügyi keretet 957 millió euróra növelték.)
- A természetvédelmi és környezetvédelmi pályázatok mellett be lehetett nyújtani pályázatokat technológia átadását-átvételét elősegítő projektekre is - kifejezetten harmadik országok javára.

A LIFE-III. általános céljai

- A LIFE-III. program célja, hogy - összhangban a környezetvédelmi akcióprogramokkal, az idevonatkozó irányelvekkel és rendelkezésekkel - pénzügyi támogatást nyújtson különböző demonstratív, európai dimenzióban értékelhető projektek számára.
- Magyarország 2001-től, mint teljes jogú tag vehetett részt a LIFE-III. programban. A fizetendő éves tagdíj 2,2 millió euró, amelyet az ország nagyrészt a PHARE előcsatlakozási alapból fedezett.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

A LIFE-NATURE program

- A LIFE program természetvédelemmel foglalkozó alfejezetében felsorolt célokra a teljes költségvetési forrás **47%-a** jut.
- Általában valamilyen, Európa számára kiemelten fontos **állat- vagy növényfaj, vagy biotóp védelmére** szolgáló projektekre kérnek támogatást.
- A legfőbb cél az Unió természetvédelemmel foglalkozó irányelveinek, így a **'Birds' Direktíva**, a **'Habitats' Direktíva** betartásának és érvényesülésének elősegítése. További kiemelt cél a **Natura2000 hálózat kiépítése** az in situ (élőhely) menedzsment és Európa legjellegzetesebb állat- és növényfajainak, valamint élőhelyeinek védelme érdekében.
- Érdekessége, hogy a tagországok, illetve a programhoz már csatlakozott tagjelölt országok számára eltérő pályázati prioritásokat foglal rendszerbe (a tagországok és a tagjelöltek természetvédelmi joganyaga még nem teljesen egységes)

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

A *LIFE-NATURE* program

Pályázható tevékenységek a tagországok számára:

- NA1: olyan területek, természetes élőhelyek védelme, amelyek a 'Habitats' Irányelv alapján ún. SCI (Sites of Community Importance - Közösségi Érdek Területei) besorolás alá esnek
- NA2: olyan területek, természetes élőhelyek védelme, amelyek a 'BIRDS' Irányelv alapján ún. SPA (Special Protection Area - Speciális Védett Terület) besorolás alá esnek
- NA3: olyan állat- vagy növényfajok védelme, amelyek a 'Habitats' Irányelv II. vagy IV. Függelékében, vagy a 'Birds' Direktíva I. Függelékében szerepelnek

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

A LIFE-NATURE program

Pályázható tevékenységek a LIFE-hoz csatlakozott tagjelölt országok számára:

- NA1: olyan kiemelt fontosságú területek védelme, amelyek a 'Habitats' Irányelv I. vagy II. függelékében vagy a Berni Konvenció (n° 4 - 1996 and n° 6 -1998) mellékleteiben szereplő fajok élőhelyei, és amelyeknek speciális intézkedésekre, védelemre van szükségük
- NA2: olyan kiemelt fontosságú területek védelme, amelyeken a 'Birds' Irányelv II. Függelékében, vagy a Berni Konvenció (n° 4 - 1996 and n° 6 -1998) mellékleteiben felsorolt vándor madárfajok élnek, és amelyeknek speciális intézkedésekre, védelemre van szükségük
- NA3: a 'Habitats' Irányelv II. vagy IV., illetve a 'Birds' Irányelv I. Függelékében, vagy a Berni Konvenció I. vagy II. mellékletében felsorolt állat- vagy növényfajok védelme érdekében foganatosított intézkedések

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

A LIFE-ENVIRONMENT - program

- A LIFE-ENVIRONMENT program támogatásaira olyan innovatív, a környezet védelmét szolgáló munkaprojektekkel és technológiai projektekkel lehet pályázni, amelyek elősegítik a környezet állapotának javítását, és a közösségi politika céljait szolgálják, illetve demonstrációs jelleggel valósulnak meg.
- A demonstrációs tevékenységet élesen el kell különíteni mind a kutatás-fejlesztési (K+F) tevékenységtől, mind a Kohéziós Alapból finanszírozott (később ismerttetendő), szintén környezetvédelmi beruházásoktól. A LIFE ENVIRONMENT a kettő között helyezkedik el: **célja** valamely K+F tevékenység vagy projekt révén megszületett **új eljárás, technológia első alkalommal történő, demonstratív megvalósítása**.
- A fő szempont tehát az, hogy a pályázó új, innovatív módszert alkalmaz, nem pedig valamely bevált technológiát vesz át (Vö-
mechanikus szennyvíztisztító beruházások, Kohéziós Alap)

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

A LIFE-ENVIRONMENT –program prioritásai

1. Területhasználat és használat-menedzsment
2. Víz- és szennyvízgazdálkodás
3. Gazdasági tevékenységek káros hatásainak csökkentése
4. Hulladékgazdálkodás
5. Integrált termeléspolitikai eszközök.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

1. Fenntartható területhasználat-fejlesztés és területrendezés, a városi és a part menti övezetekben egyaránt

1.1. Fenntartható városfejlesztés

- A városok fenntartható közlekedési tervének fejlesztése és támogatása (a városi közlekedés iránti kereslet csökkentése, a tömegközlekedés részesedésének növelése, a kevésbé környezetszennyező közlekedési formák támogatása és a teljes közlekedési rendszer környezeti teljesítményének javítása).
- Integrált városi környezetgazdálkodás végrehajtása a városokban, valamint a sajátos környezeti célkitűzések teljesítését.

1.2. Levegőtisztaság-védelem

- A környezeti levegő minőségéről szóló 96/62/EK keretirányelv értelmében a tervek és a programok támogatása: a légszennyezettség csökkentését szolgáló innovatív megoldások nyújtása, az ilyen tervek és programok elindítása, monitoringja és értékelése az egészségre és a környezetre gyakorolt hatás indikátorainak segítségével.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

2. A talajvíz és a felszíni vizek fenntartható gazdálkodása

- 2.1. A mezőgazdasági és erdészeti tevékenységek hatása a vízminőségre a vízgyűjtő-gazdálkodásra (felszíni és talajvizek) és a tengeri környezetre (eutrofizáció) gyakorolt következmények tekintetében.
- 2.2. A háztartási szennyvíz-gazdálkodás és a hulladékfeldolgozási- technológiák javítása a szennyvíz minőségének javítása és az újrahasználat. A háztartási szennyvíz - beleértve az esővizet is - valamint a mezőgazdasági szennyvíz ismételt felhasználása.
- 2.3. Forgalomból történő fokozatos kivonás, a veszélyes anyagok elfolyásának, kibocsátásának és veszteségeinek a megszüntetése.
- 2.4. Árvízmegeelőzés és -ellenőrzés a vízgyűjtő-gazdálkodás tekintetében.

3. A gazdaság környezeti hatásának minimalizálása

3.1. Tiszta technológiák

- Az ún. IPPC (Integrált szennyezés megelőzés és szabályozás) irányelv hatálya alá tartozó tevékenységek
- közelebbről:
 - a) a környezetvédelemmel kapcsolatosan a hivatkozott BAT-dokumentumban az Elérhető Legjobb Technikákká (Best Available Techniques/Technologies) minősített technikáknál fejlettebb technikák végrehajtása.
 - b) ágazatok, melyekben még nem készültek olyan referenciadokumentumok, melyek célja, hogy az Elérhető Legjobb Technikákkal kapcsolatos kérdéseket felvessék.
- Olyan tevékenységek támogatása, amelyek az IPPC irányelv hatálya alá nem tartozó - különösen a kiesés középvállalatok által alkalmazott - tiszta technológiák fejlesztésének akadályaital foglalkoznak.

3. A gazdaság környezeti hatásának minimalizálása

3.2. Az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentése

- Olyan innovatív technikák vagy módszerek fejlesztése, amelyek számottevően és mennyiségi értelemben csökkentik az üvegházhatású gázok kibocsátását.
- Megújuló energiaforrásokat alkalmazó innovatív alkalmazások - egyéb Közösségi energiatámogatási programok kiegészítéséül - a helyi (pilot) skálán (<10 MW) terjesztett hő- és villamosenergia-termeléshez.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

4. Mindenféle hulladék képződésének megelőzése, újra felhasználása, hasznosítása és újra feldolgozása

4.1. A hulladékképződés megelőzése a minőség és a környezeti hatások tekintetében, beleértve az alábbi célú innovatív eszközöket:

- a hulladékmennyiség csökkentése
- a termékekben található veszélyes anyagokkal kapcsolatos kockázatok csökkentése.

4.2. Termékek, termékalkatrészek ismételt felhasználása, vagy a termékek életciklusának kiterjesztése:

- az újrahasználati rendszerek elfogadhatóságának demonstrációja;
- a jelenlegi piaci keresletnek megfelelő innovatív újrahasználati rendszerek tervezése.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

4. Mindenféle hulladék képződésének megelőzése, újra felhasználása, hasznosítása és újra feldolgozása

4.3. Az újrafeldolgozás támogatása az alábbi eszközökkel:

- akkumulátorok, csomagolóanyagok, használt gépjárművek, elektromos és elektronikus berendezések hulladékainak újrafeldolgozását megkönnyítő innovatív rendszerek kifejlesztése;
- új technológiák alkalmazása és/vagy az újrafeldolgozott anyagok új felhasználási formáinak demonstrálása a - különösen a műanyag, gumi és a szárazelem, vagy egyéb, általában nem újrafeldolgozott anyagok - újrafeldolgozásával.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

5. A termékek és szolgáltatások környezeti hatásainak csökkentése

5.1. A termékek és szolgáltatások környezettervezése

- A környezeti hatások csökkentése a termék vagy termékcsoporthoz ideje alatt innovatív tervezéssel (pl. az ISO I. típusú címkézés) és az ellátási láncban belüli információáramlás javításával (pl. az ISO III. típusú címkézés).

5.2. A termékek és szolgáltatások felhasználási szakasza során felmerült környezeti hatások csökkentése

- Olyan termékekkel és szolgáltatásokkal kapcsolatos használati szokások és fogyasztói minták megújításának támogatása, amelyek a bennük rejlő jellemzők széles körű felhasználása miatt jelentős általános környezeti hatással bírnak.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

LIFE-THIRD COUNTRIES- program

- A LIFE program legkisebb alfejezete, a teljes kiadási keretből mindössze 6 %-kal részesedő LIFE-THIRD COUNTRIES (LIFE-TC) elsősorban az Európai Unióval határos mediterrán és balti térségbeli államoknak nyújt segítséget. A LIFE-TC projektek célja elsősorban a helyi környezeti hatóságok segítése, a kapacitások bővítése. Segít kidolgozni a regionális vagy nemzeti környezeti politikákat, így közvetetten az EU környezeti érdekeinek érvényesülését is támogatja.
- A támogatásra jogosult országok: Albánia, Algéria, Bosznia-Hercegovina, Horvátország, Egyiptom, Izrael, Jordánia, Libanon, Marokkó, Szíria, Tunézia, Törökország, Oroszország balti vidéke (Kalinyingrád és Szentpétervár Régió), Gáza és Ciszjordánia.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

LIFE+

- LIFE + (L'Instrument Financier pour l'Environnement: Promouvoir l'Union Soutenable)
- A program költségvetése a **2007-2013 között tartó szakaszban 2,19 milliárd euró.**

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

A program leírása

A LIFE+ két tematikus területre (zárójelben az egyes alfejezetekhez tartozó költségvetési hányad):

- végrehajtás és irányítás (75 - 80%)
- információ és kommunikáció célja (20 - 25%)

A LIFE+ végrehajtás és irányítás: A program ezen tematikus területe fejleszteni fogja a környezetvédelmi politika alakításának és végrehajtásának tudásbázisát. A LIFE+ végrehajtás és irányítás európai szinten fogja elősegíteni a hálózatépítést és a jó gyakorlattal kapcsolatos tapasztalatcserét.

A LIFE+ második tematikus területe az információ, a kommunikáció, a tudatosságfejlesztés és a párbeszéd segítségével aktívan elő fogja mozdítani az EU környezetpolitikáját.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

Támogatott tevékenységek

A támogatott tevékenységek felölelik a tanulmányok és felmérések készítését, a modellezést és forgatókönyvek készítését, a kapacitásépítési segítségnyújtást, az oktatást, munkaértekezletek és megbeszélések szervezését, a “jó gyakorlat” cseréjére szolgáló platformok kialakítását, tudatosság fejlesztő kampányok rendezését, különböző tájékoztatási és kommunikációs tevékenységeket.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

Érintett szakterületek

A LIFE+ programban érintett szakterületek:

- az éghajlatváltozás,
- a természet és biodiverzitás,
- a környezet- és egészségvédelem,
- az erőforrások fenntartható használata,
- a politika alakításhoz, végrehajtáshoz és betartatáshoz kapcsolódó stratégiai megközelítések.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

Pályázhatnak

- A LIFE+ programban állami- és/vagy magánszervezetek, intézmények és egyéb szervezetek vehetnek részt, elsősorban a nemzeti, regionális és helyi hatóságok, az EU-jogszabályokban szereplő speciális szervezetek, nemzetközi szervezetek, valamint nem kormányzati szervezetek.
- A LIFE+ keretein belül finanszírozott programokban az alábbi országok is részt vehetnek, feltéve, hogy erre kiegészítő előirányzatokat kapnak: azon EFTA államok, melyek az EGT tagjai, az EGT-megállapodás rendelkezéseinek, azon tagjelölt országok, amelyek kérték tagként való felvételüket az Európai Unióba, valamint a stabilizációs és társulási folyamatban résztvevő nyugat-balkáni országok.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

CIP Competitiveness and Innovation Framework Programme

Versenyképességi és Innovációs Keretprogram

- A CIP - Versenyképességi és Innovációs Keretprogram már olyan létező tevékenységeket fog össze, amelyek a versenyképesség és innováció elősegítésére és támogatására szolgálnak.
- Az új CIP program elindításával az Európai Bizottság koherens és integrált választ ad a lisszaboni stratégia céljaira.
- A program tervezett költségvetése **2007 - 2013-as időszakban várhatóan 4 milliárd euró** lesz.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

- A keretprogram hozzájárul a Közösség, mint fejlett tudásalapú társadalom versenyképességi és innovációs kapacitásához, amely kiegyensúlyozott gazdasági növekedésen alapuló fenntartható fejlődéssel, valamint a környezet minőségének magas szintű védelmén és javításán nyugvó, rendkívül versenyképes szociális piacgazdasággal rendelkezik.
- A CIP többféle célkitűzésre irányul és többféle célcsoportot céloz meg, ennek megfelelően felépítése tükrözi az egyes összetevők felismerhetőségének igényét.
- A CIP ezért egyedi alapprogramokból áll: a vállalkozási és innovációs programból, az IKT-politika* támogatásának programjából és az "Intelligens energia -Európa" programból.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

A három alapprogram

1. A Vállalkozási és Innovációs Program összefogja azokat a tevékenységeket, amelyek korábban a MAP programon belül voltak megtalálhatóak, a vállalkozások versenyképességének növelésére szolgáló tevékenységeket és a már létező **LIFE-Környezetvédelmi program** elemeit.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

2. Az IKT-politika támogatásának programja az **eTen** (amely elősegíti az IKT-alapú transzeurópai szolgáltatások jóváhagyását és terjesztését), a **Modinis** (amely közvetlen támogatást biztosít azon teljesítményértékelési tevékenységek, tanulmányok, fórumok, támogatási és tudatosságnövelő intézkedések számára, amelyek segítik az eEurope végrehajtását) és az **e-Content** (amely az innovációs európai digitális tartalom fejlesztésének az előmozdítását célozza meg) programokra valamint az i2010 – **Európai Információs Társadalom 2010** elnevezésű új kezdeményezésre épül.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

3. Az "Intelligens energia - Európa" program (2003-2006) a CIP keretében kibővül és folytatódik tovább. A program ösztönzi az új és megújítható energiák szélesebb körben való elterjedését/elterjesztését és fejleszti az energia hatékonyságot, elősegíti az energiára vonatkozó keretszabályozás továbbfejlesztését és végrehajtását.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

ELŐADÁS Felhasznált forrásai

- Szakirodalom:
- Konkolyné Gyúró Éva: Környezettervezés, Mezőgazda Kiadó Bp.(2003)
- Egyéb források:
- <http://ec.europa.eu/environment/life/>
- <http://www.ktm.hu/index.php>

Debrecen Egyetem
Mezőgazdaság- Élelmiszertudományi és
Környezetgazdálkodási Kar

Pannon Egyetem
Georgikon Kar

Köszönöm a figyelmet!

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg